



## ZDRUŽENIE OBČIANSKEJ SEBAOBRANY

Mraziarenská 3, 821 08 Bratislava

+421 2 55410 175, 0904/883 249, e-mail: sebaobrana@hotmail.sk  
Registrácia na MV SR č.: VVS-900/90-11744

**Titl.**

**Ministerstvo hospodárstva SR  
do rúk Ing. Eriky Linderovej  
odbor ochrany spotrebiteľa a VT  
Mierová 19  
827 15 Bratislava**

Bratislava 30. 12. 2014

**VEC:**

### ***SPOTREBITEĽSKÉ VZDELÁVANIE BRATISLAVČANOV***

#### **4. ročník, 2014**

realizované ako verejné diskusné fórum na tému

#### **VYÚČTOVANIE NÁKLADOV SPOJENÝCH S UŽÍVANÍM BYTU ZA ROK 2013**

(Záverečná správa a vecné vyhodnotenie realizácie projektu)

V zmysle Zmluvy o poskytnutí štátnej dotácie č.85/2014-2050-3030 (ďalej zmluvy) zasielame **záverečné vecné vyhodnotenie realizácie projektu.**

1. Dňa 10. júna 2014 sa v rámci projektu realizovalo podujatie verejné diskusné fórum na tému VYÚČTOVANIE NÁKLADOV SPOJENÝCH S UŽÍVANÍM BYTU ZA ROK 2013.
  - 1.1. Elektronickou poštou na otázku, či sa realizuje projekt *Spotrebiteľské vzdelávanie Bratislavčanov* 4. ročník, keď sme na propagačných letákoch uvádzali iný názov, sme odpovedali: v rámci kráteného rozpočtu nebolo reálne projekt realizovať ako vzdelávací cyklus, keďže finančné prostriedky nepostačujú na organizovanie viacerých podujatí.
  - 1.2. Názov *Spotrebiteľské vzdelávanie Bratislavčanov* je možné považovať za pracovný titul projektu, rovnako ako aj názov formy, ktorým bol v predchádzajúcich troch rokoch realizovaný, konkrétne spotrebiteľskými tribunami. Tým, že sa v tomto roku z vyššie uvedených dôvodov organizovalo iba jedno podujatie, z dôvodu jeho príťažlivosti sme jeho názov ako aj z dôvodu P.R. a „marketingu“ (i keď ten je zúžený iba na účasť a nie zisk) konkretizovali na fakt, ktorý v tom čase najviac oslovoval vlastníkov bytov – spotrebiteľov.
  - 1.3. Obsah podujatia bol v súlade s cieľom projektu a to – spravovanie bytového domu, čo je poskytovanie služby, jeho kontrola vlastníkom bytu - spotrebiteľom - užívateľom služby. V tézach projektu sú uvedené skutočnosti prečo je táto téma vo vzdelávaní spotrebiteľov dôvodná a potrebná, jedným slovom – je žiadaná.

- 1.4. Vzhľadom na stanovené limity odmien pre lektorov, nám niektorí odborníci v danej oblasti odmietli spoluprácu. Obsiahlosť problematiky, ktorá súvisí s vyúčtovaním nákladov spojených s užívaním bytového domu za predchádzajúci rok, čo je výsledok jeho spravovania je dôležitá, aby vstupné informácie a následne odpovede účastníkom poskytovali osoby, ktoré danú problematiku ovládajú. Po prvýkrát sa nám podarilo zabezpečiť prítomnosť konateľa správovskej spoločnosti, ktorý zabezpečil aj právničku zaoberajúcou sa správou bytového domu.
  - 1.5. Odborný a kreatívny potenciál organizačného tímu, ktorého súčasťou sa stali aj lektori, bol zárukou, že účastníci okrem vstupných základných informácií (nejde o rovnakých účastníkov, takže je potrebné vychádzať zo základu spravovania bytového domu) dostali aj nové, aktuálne informácie (zmeny v legislatíve), na čo sme kládli dôraz aj v predchádzajúcich projektoch a rovnako sme to splnili aj v tomto roku.
  - 1.6. Podotýkame, že táto forma verejného vzdelávania spotrebiteľov je nielen progresívna ale aj originálna, zatiaľ žiadnym občianskym združením v SR nerealizovaná. Vyžaduje si zručnosti a schopnosti organizačného tímu. Originálnosť podčiarkuje aj spolupráca so samosprávou a to od prvého ročníka verejného spotrebiteľského vzdelávania (1. ročník primátor hl. m. SR Bratislavy, od 2. ročníka starosta MČ Ba Ružinov).
  - 1.7. Podujatie sa konalo, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch pod záštitou starostu MČ Ba Ružinov (zabezpečuje technické podmienky v zasedačke miestneho úradu), čo prispelo k jeho medializácii prostredníctvom ružinovských médií. Navyše bol článok o podujatí v Bratislavskom kuriéri, v dennom prehľade podujatí tlačových agentúr SITA a TASR, propagácia bola zabezpečovaná aj letákmi, ktoré sa roznášali na miesta kde sa k nim dostalo veľa ľudí (knížnice, pošty, Billa, zdravotnícke zariadenia a pod.).
  - 1.8. Kumulácia s ďalšou edukáciou spotrebiteľov, v čom sme si vytvorili tradíciu sa na tomto jednom podujatí nemohla uskutočniť. Konkrétne sme vypustili informáciu o projekte *Kvalita z našich regiónov*, ktorého jesenná časť mala slogan *Pýtajme si slovenské*. Jej cieľom bolo motivovať spotrebiteľov ku kúpe slovenských tovarov a používaní služieb slovenských poskytovateľov. Konkrétne na verejnosti bola prezentovaná 16. 10. 2014 v Národnom dni podpory ekonomiky Slovenska. V jesennej časti vzdelávania spotrebiteľov sme plánovali kumulované podujatie, tak ako po minulé roky aj na túto tému. Organizátori projektu *Kvalita z našich regiónov*, dodali na spotrebiteľskú tribúnu slovenské výrobky, ktoré dostávali vyžrebovaní účastníci podujatia. Táto efektívna a atraktívna časť sa v jednom podujatí nemohla realizovať. Upozorňujeme, že daný projekt podporuje aj MH SR.
2. Rozpočet bol operatívne upravený podľa pridelených finančných prostriedkov, konkrétne z 3000 Eur na 1000 Eur.

*Poznámka: Správna rada dlho rokovala a rozhodovala sa o vrátení pridenej krátenej čiastky finančných prostriedkov, pretože z nej pri dlhodobom prepočítavaní nebolo možné zrealizovať dve podujatia. Na to chýbalo okolo 500 eur. Pri hlasovaní o jeden hlas sa rozhodla, projekt aj v tejto „finančnej biede“ zrealizovať, čo hlasujúci odôvodnili požiadavkou spotrebiteľov, ktorú vyslovovali v rozhovoroch, príp. písomne. Ďalším dôvodom bola aj skutočnosť, že na podujatiach tohto druhu mal záštitu starosta MČ Ba Ružinov, teda išlo o tradíciu spoluprácu so samosprávou. O vklade ZOS uvádzame informáciu v záverečnej časti správy o realizácii projektu.*

Pridelené finančné prostriedky boli použité v rámci podmienok zmluvy o ich pridelení. Pri danej sume bolo treba zúžiť ich vyúčtovanie do dvoch termínov, vzhľadom na to, že aj zmluvná ekonómka pri tejto výške odmeny nemohla byť zaťažovaná počas roka mesačne so zaúčtovaním niekoľkých položiek.

Výpis vykonaných hovorov (ďalej výpis) z mobilného telefónu sme plánovali vyžiadať za obdobie marec - október 2014. Vzhľadom na to, že v postupe poskytnutia výpisov nastala

v porovnaní s minulými rokmi zmena (informovali sme o tom samostatným mailom), vybavovanie výpisu sa predĺžilo na dva mesiace. Podľa získaných dostupných informácií operátor musí dodržiavať rozhodnutie Súdneho dvora EK, a tým sa môže výpis poskytovať len na tri mesiace spätne. Preto v novembri, keď sa nám podarilo zabezpečiť výpis od augusta 2014. Hovory z mobilného telefónu boli vykonávané so značným obmedzením dĺžky trvania (z výpisu je zrejmé, že okrem jedného netrvali viac ako minútu a nestáli 1 euro), neboli používané na súťažné SMS, príp. na volanie na ATX čísla. Toto sa týka aj hovorov vykonaných na začiatku realizácie projektu (marec – jún), ktoré mali byť súčasťou celoročného výpisu. Z účtovaných dokladov je jednoznačné, že na hovory bolo použitých minimum finančných prostriedkov. Prevažne sme používali súkromnú pevnú telefonickú linku, úhrada vykonaných hovorov z nej bola spoluúčasť na financovaní projektu, takisto ako aj používanie vlastných počítačov notebookov.

Na všetkých letákoch, prezentáciách diapozitívov a pri moderovaní spotrebiteľských tribún sme uvádzali informáciu, že projekt *Spotrebiteľské vzdelávanie Bratislavčanov* sa realizuje s finančným príspevkom MH SR a to aj napriek tomu, že zmluva túto požiadavku nestanovovala.

### **Ekonomické zabezpečenie projektu**

V používaní pridelených finančných prostriedkov boli dodržané podmienky zmluvy o ich pridelení.

Účtovné doklady sú v rozsahu:

- časť pokladňa: 2 listy pokladničnej knihy, 2 príjmové pokladničné doklady, 27 výdavkových pokladničných dokladov, 20 príkazných zmlúv,
- časť banka : výpisy z účtu v peňažnom ústave od januára 2014 do decembra 2014 - 12x,
- 4 hárkky peňažného denníka s 50 položkami, 4 faktúry, 1 mandátna zmluva k faktúre účtovníčky.

### **Záver**

Štvrtý ročník spotrebiteľského vzdelávania mal rovnako ako predchádzajúce vysokú profesionálnu úroveň tak po stránke obsahovej, ako aj organizačnej. Opäť sa preukázalo, že existuje istá skupina spotrebiteľov, ktorá má záujem si touto formou zvyšovať svoje spotrebiteľské povedomie. Evidujeme asi 8 – 10 spotrebiteľov, ktorí chodia na spotrebiteľské tribúny od prvého ročníka projektu. Zo všetkých tém, spadajúcich do ochrany spotrebiteľa je najväčší záujem o problematiku spravovania bytových domov. Ak sa príprava a propagácia zastreší profesionálnym marketingom a PR (čo sme aj v tomto ročníku urobili), počet občanov na jednotlivých tribúnach naplní kapacitu zasadačky Miestny úrad MČ Bratislava Ružinov a veľkú zasadačku MH SR, čo je cca 120 účastníkov. V takomto počte občania neprichádzajú na stretnutia so starostom alebo poslancami.

Na tomto mieste sú uvádzané niektoré fakty pre zdôraznenie potreby ich riešiť zo strany kompetentných.

- Spoluúčasť, teda financovanie realizátorov časti projektu z vlastných prostriedkov (ZOS nemá žiadny iný príjem), ktorí projekt realizujú dobrovoľnícky, je neštandardné a nedá sa robiť dlhodobo. Najproblematickejšie je to v prípade vypracovanie projektu a jeho koordinácie bez odmeny, resp. s odmenou, na ktorú si sami dali vklad, teda vlastné finančné prostriedky. Rotovanie funkcie koordinátora nie je možné, pretože len osoba, ktorá podpísala zmluvu, je právne a materiálne za použitie a zúčtovanie finančnej dotácie zodpovedná. Striedaním koordinácie projektu môže nastať chaos.
- Zdôrazňujeme aj skutočnosť, že spoluúčasť je aj používaním vlastných komunikačnej a výpočtovej techniky, poskytovanie vlastných priestorov pre uskladnenie dokumentácie a neraz aj niektorých druhov kancelárskych potrieb.


- Diskriminácia odborníkov s VŠ vzdelaním ako sú mediátor, energetik, ekonóm a pod., ktorí môžu dostať určenú limitovanú hodinovú sadzbu spôsobuje, že odborníci na spotrebiteľské tribúny sa získajú veľmi ťažko.
- Reprezentácia poskytovateľa grantu ako aj spoločenská zodpovednosť realizátorov projektu si vyžaduje, aby účastníkom boli poskytované relevantné informácie, čo si vyžaduje odbornú prípravu ako aj účasť odborníkov na podujatiach. Realizácia projektu si vyžaduje schopnosť a odbornosť aj od okruhu osôb, ktoré ho organizačne zabezpečujú. Žiadať, aby členovia občianskeho združenia, ktorí svoju činnosť robia dobrovoľnícky a vo svojom voľnom čase vkladali vlastné finančné prostriedky na spoluúčasť pre materiálno - režijné náklady alebo na odmeňovanie za odborný výkon, je nielen že neakceptovateľné, ale aj istou obdobou vykorisťovania entuziastov zo strany štátu, ktorý stanovil podmienky spoluúčasti v príslušnom zákone. V ňom sa podmienky pre projekty občianskych združení s uvádzajú rovnako ako projekty podnikateľských subjektov, pre ktorých spoluúčasť je logická a opodstatnená. Anomáliu však rezort ako navrhovateľ zákona a poskytovateľ finančných príspevkov nemá od platnosti zákona (r. 2010) záujem riešiť, pričom ale pre potreby EK vykazujú aktivity občianskych združení pre spotrebiteľov, či už po stránke vzdelávania, poradenstva, zastupovania na súdoch a pod., pretože to EK stanovuje.

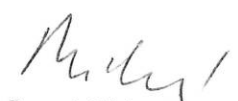
Štvorročná efektívnosť projektu *Spotrebiteľské vzdelávanie Bratislavčanov* bola výsledkom dobrej spolupráce s Miestnym úradom MČ Bratislava – Ružinov s Ministerstvom hospodárstva SR so Slovenskou obchodnou inšpekciou ako aj ústretovosti odborníkov, ktorí prijali pozvanie na jednotlivé spotrebiteľské tribúny a samozrejme aj zástupcov médií, s ktorými niektorí členovia ZOS majú dlhoročné dobré pracovné a osobné kontakty. Po štyroch ročníkoch konštatujeme, že aktivita tohto druhu vo verejnom záujme, ktorá má dopad na vzdelanie občana – spotrebiteľa, je možná iba s kompletnou a komplexnou odbornou spolupracou občianskeho združenia so samosprávnym orgánom ako aj inštitúciami pôsobiacimi v ochrane spotrebiteľa, teda orgánmi trhového dozoru a štátneho dohľadu. Iba touto formou bude možné reálne naplniť dokument Stratégia spotrebiteľskej politiky do roku 2021, ktorý prijala súčasná vláda SR.

S poľutovaním konštatujeme, že vo výzve na projekty v roku 2015 absentuje problematika vzdelávania spotrebiteľov.

Táto správa neprešla jazykovou úpravou a je vypracovaná podľa uznesenia Správnej rady ZOS v zmysle štandardne zaužívaných správ tohto druhu, nakoľko pokyny k jej vypracovaniu vo výzve ani zmluve nie sú.

ZDRUŽENIE  
OBČIANSKEJ SEBAOBRANY  
Mraziarenská 3  
821 08 Bratislava

  
Doc. Ing. Radomil Květon, CSc.  
predseda Správnej rady ZOS

  
PhDr. Jana Miklovičová  
koordinátorka projektu